

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2012-2014

Πρόταση από την ομάδα εργασίας ad hoc περί Κοινωνικού διαλόγου

Η προσέγγισή μας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διανύει τη χειρότερη κρίση στην ιστορία της. Μετά την οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008, μία βαθιά κρίση συγκλονίζει πολλά ευρωπαϊκά κράτη. Οι ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν όλο και περισσότερες δυσκολίες στην εύρεση πόρων, και στην υιοθέτηση οικονομικών πολιτικών και απαραίτητων μεταρρυθμίσεων για τη στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα των δημοσιονομικών και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.

Οι προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Ευρώπη είναι τεράστιες. Με 23,5 εκατομμύρια ανέργους στην ΕΕ, το ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ είναι στο υψηλότερο επίπεδο από τις αρχές της δεκαετίας του 90. Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που τέθηκε με τη στρατηγική Ευρώπη 2020 απαιτείται η δημιουργία 17,6 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας.

Η επιτυχία της Ευρώπης εξαρτάται από τη θέσπιση υγιών μακροοικονομικών πολιτικών. Ταυτόχρονα, είναι απαραίτητη η επένδυση πόρων κατά προτεραιότητα σε βιώσιμες στρατηγικές που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, η Ευρώπη έχει ανάγκη από αγορές εργασίας που λειτουργούν σωστά και από εργατικό δυναμικό με την απαραίτητη κατάρτιση. Οι κατάλληλες βασικές προϋποθέσεις πρέπει να τηρούνται ώστε να εξασφαλίζονται ευκαιρίες απασχόλησης για όλους τους εργαζόμενους και ώστε να καθίσταται εφικτή η ένταξη, τήρηση και εξέλιξη των εργαζομένων στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας.

Υπό αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις, οι BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP, και ETUC (και η επιτροπή σύνδεσης EUROCADRES/CEC) δοκιμάζονται. Η επιτυχία μας θα μετρηθεί σε σχέση με την ικανότητά μας να προτείνουμε λύσεις, ιδίως εναντίον των προβλημάτων των αγορών εργασίας της ΕΕ, προκειμένου να συμβάλουμε στην ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Ο κοινωνικός διάλογος κατέχει σημαντικό ρόλο σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και τομεακό επίπεδο, για την αντιμετώπιση οικονομικών δυσχερειών και την εκμετάλλευση των προκλήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι. Είμαστε, συνεπώς, πεπεισμένοι ότι ο ευρωπαϊκός κοινωνικός διάλογος μπορεί να συμπληρώσει και να χτίσει πάνω σε αυτά και άλλα επίπεδα και πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τα πλέον δύσκολα ζητήματα, στα πλαίσια του πνεύματος συνεργασίας.

Έχοντας επίγνωση του πεδίου αρμοδιοτήτων της Ευρώπης στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων, στόχος μας είναι να συμβάλουμε σε υγιείς πολιτικές της ΕΕ για κοινωνικά θέματα και θέματα απασχόλησης. Οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι θα συμμετάσχουν ενεργά στη διαμόρφωση των επερχόμενων ευρωπαϊκών συζητήσεων για την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις, με τρόπο που να εξυπηρετεί τις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων. Επίσης σκοπεύουμε να θεσπίσουμε ένα χρήσιμο πλαίσιο συζητήσεων σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τις αναγκαίες πολιτικές και μεταρρυθμίσεις. Ως προς αυτό, ο καλύτερος συντονισμός μεταξύ της ΕΕ και των εθνικών κοινωνικών ημερησίων διατάξεων μπορεί να βοηθήσει στην επίτευξη αποτελεσμάτων για τους Ευρωπαίους.

Ως Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι, οι ETUC (και η επιτροπή σύνδεσης EUROCADRES/CEC), BUSINESSEUROPE, CEEP και UEAPME συμμετέχουν σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Το πρόγραμμα εργασίας 2012-14 αποτελεί κεντρικό πυλώνα της ατζέντας μας. Ενδέχεται να αποφασίσουμε να την ανανεώσουμε στα πλαίσια μελλοντικών εξελίξεων στην ΕΕ. Επιπλέον, θα συνεχίσουμε τις δράσεις μας τόσο σε διμερές όσο και σε τριμερές επίπεδο με βάση επερχόμενες προτάσεις και πρωτοβουλίες της Επιτροπής.

Οι δραστηριότητές μας

Αυτό το πρόγραμμα εργασίας καλύπτει χρονικό διάστημα τριών ετών από το 2012 έως το 2014. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα ζητήματα και τις ακόλουθες δραστηριότητες:

1. Απασχόληση των νέων (2012)

Με ένα ποσοστό ανεργίας των νέων πάνω από 22%, υπάρχει έκτακτη ανάγκη για αντιμετώπιση αυτής της απαράδεκτης κατάστασης. Η κατάσταση των νέων πρέπει να αξιολογηθεί κατά προτεραιότητα. Θα επικεντρωθούμε στη σχέση μεταξύ της εκπαίδευσης, των προσδοκιών των νέων και των αναγκών της αγοράς εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την μετάβαση των νέων προς την αγορά εργασίας, σε μια προσπάθεια αύξησης των γενικότερων ποσοστών απασχόλησης.

Θα κάνουμε επίσης συγκεκριμένες συστάσεις, στα πλαίσια ενός συνόλου δράσεων, προς τα κράτη μέλη και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Το έργο αυτό θα αποτελέσει μέρος της ανάλυσης απασχόλησης (παραπάνω σημείο 2). Θα συμβάλουμε επίσης στην ατζέντα των G20 σχετικά με την ανεργία των νέων.

2. Εις βάθος ανάλυση της απασχόλησης (2013)

Θα πραγματοποιήσουμε μία ανάλυση της λειτουργίας των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας, ιδιαίτερα βασιζόμενοι στην κοινή ανάλυσή μας του 2008 και σε συμφωνημένα δεδομένα/στοιχεία. Με την ανάλυση αυτή θα αντιμετωπιστούν τόσο οι βραχυπρόθεσμες προκλήσεις που απορρέουν από την κρίση, όσο και δομικά ζητήματα. Θέλουμε να κατανοήσουμε τους λόγους για τους οποίους ορισμένες εθνικές πολιτικές έχουν καταφέρει μέχρι στιγμής να υπερβούν την κρίση με πολύ πιο αποτελεσματικό τρόπο απ'ό,τι άλλες, ιδίως όσον αφορά την απασχόληση και τις δεξιότητες. Σε αυτή τη βάση, θα καταλήξουμε σε συμπεράσματα και θα προβούμε σε συγκεκριμένες συστάσεις προς τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ που θα προβληθούν και θα υλοποιηθούν από τους Ευρωπαίους και τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους.

3. Ισότητα μεταξύ φύλων (2012-13)

Οι κοινωνικοί εταίροι συμφωνούν ότι περαιτέρω δράση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των εναπομεινουσών ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών, συμπεριλαμβανομένου του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, οι κοινωνικοί εταίροι θα εξακολουθήσουν να δρουν πάνω στις τέσσερις προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο δράσεων για την ισότητα μεταξύ φύλων του 2005, οι οποίες παραμένουν επίκαιρες και ουσιαστικές. Θα βασιστούν σε επιτυχείς εμπειρίες σε εταιρικό επίπεδο κατά την υλοποίηση του πλαισίου δράσεων, όπως μία δέσμη εργαλείων ως βοήθημα για τη θέσπιση μέτρων.

4. Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση (2013-14)

Η συνεχής ανάπτυξη ικανοτήτων και η απόκτηση επαγγελματικών προσόντων αποτελεί κοινό αντικείμενο ενδιαφέροντος και κοινή ευθύνη για τους εργοδότες, τους εργαζομένους και τις δημόσιες αρχές. Για τις επιχειρήσεις, η πρόσβαση σε καταρτισμένο προσωπικό και η ανάπτυξη του αποτελούν μία από τις προϋποθέσεις για καινοτομία και ανταγωνιστικότητα. Για τους εργαζομένους, η απόκτηση, η ενημέρωση και η ανάπτυξη των σχετικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων καθ'όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές για την εύρεση εργασίας και την παραμονή σε αυτήν.

Το 2002, οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι ενέκριναν ένα πλαίσιο δράσεων σχετικά με τη δια βίου ανάπτυξη ικανοτήτων και επαγγελματικών προσόντων. Το εν λόγω πλαίσιο δράσεων παραμένει επίκαιρο ως προς τις τέσσερις προτεραιότητές του. Ωστόσο, τα δύο ακόλουθα ζητήματα έχουν προκύψει από το 2002: 1) Ανάγκη δεξιοτήτων σε οικονομίες που καθίστανται πράσινες, 2) ενημέρωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο πλαίσιο μακρύτερου επαγγελματικού βίου. Θα δράσουμε πάνω στα δύο αυτά ζητήματα χρησιμοποιώντας ως βάση τον υφιστάμενο πίνακα τεσσάρων προτεραιοτήτων.

5. Κινητικότητα και οικονομική μετανάστευση (2014)

Όπως έχει ήδη συμφωνηθεί στα πλαίσια του προγράμματος εργασίας 2009-2010, θα αντιμετωπίσουμε από κοινού τα ζητήματα κινητικότητας και οικονομικής μετανάστευσης και θα προωθήσουμε την ένταξη των εργαζόμενων μεταναστών στην αγορά εργασίας και στο χώρο εργασίας προκειμένου να εντοπιστούν πιθανές κοινές δράσεις.

6. Καλύτερη εφαρμογή και αντίκτυπος των μέσων κοινωνικού διαλόγου (2012)

Η κοινή αξιολόγηση των «αποτελεσμάτων και προκλήσεων του κοινωνικού διαλόγου» που διεξήχθη το 2011 αποκαλύπτει ότι οι περισσότεροι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι έχουν θετική γνώμη για τα προηγούμενα επιτεύγματα ως προς την υλοποίηση αυτόνομων συμφωνιών πλαίσιο. Από την άλλη, οι Ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι έχουν παραδεχθεί την ανάγκη για βελτίωση του αντίκτυπου και/ή της υλοποίησης διαφορετικών μέσων κοινωνικού διαλόγου, ιδιαίτερα σε ορισμένες χώρες. Όπως συμφωνήθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων εργασίας 2006/2008 και 2009/2010 work programmes, και με βάση τα συμπεράσματα από προηγούμενες διαδικασίες υλοποίησης και τα ευρήματα των σεμιναρίων 2012 σχετικά με αυτό το ζήτημα, θα εξασφαλίσουμε από κοινού καλύτερο αντίκτυπο και/ή υλοποίηση των μέσων κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ σε όλη την Ευρώπη.

7. Ικανότητες των οργανώσεων κοινωνικών εταίρων (2012-2014)

Ο κοινωνικός διάλογος απαιτεί ισχυρούς κοινωνικούς εταίρους για την παροχή θετικών αποτελεσμάτων. Στο παρελθόν, πραγματοποιήσαμε ένα επιτυχές πρόγραμμα για την αρωγή προς τους κοινωνικούς εταίρους της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης. Σε ορισμένα κράτη μέλη χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες. Θα αξιολογήσουμε την κατάσταση και θα προβούμε σε συστάσεις για τη βελτιστοποίηση του τρόπου με τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο θα μπορούσε να συμβάλει προς αυτήν την κατεύθυνση. Επιπλέον, θα εξετάσουμε το ενδεχόμενο κοινής δράσης για τη στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων στη νότια ακτή της Μεσογείου, και ιδιαίτερα εκείνων που βίωσαν πρόσφατα την αλλαγή καθεστώτος κατά την «Αραβική Άνοιξη».

8. Οικονομική και κοινωνική διακυβέρνηση της ΕΕ (2012)

Η οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ αφορά τις αρμοδιότητες των κοινωνικών εταίρων, ιδίως σε θέματα όπως είναι οι μισθοί, οι συντάξεις και το κόστος εργασίας, που αποτελούν το επίκεντρο των συστημάτων βιομηχανικών σχέσεων στα κράτη μέλη. Έτσι, θα ξεκινήσουμε έναν προβληματισμό εντός της επιτροπής κοινωνικού διαλόγου με στόχο τον ορισμό μίας κοινής οπτικής επί των μελλοντικών συνεπειών της τρέχουσας συζήτησης περί ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης στον κοινωνικό διάλογο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, αποσκοπώντας στην ανάπτυξη δυναμικών συστάσεων στα σχετικά επίπεδα.
